

Toelichting, betrekking hebbende op de beleidsregels herziening, terugvordering en verhaal in de gemeente Brielle van januari 2015

Algemeen

Op grond van artikel 58 van de wet kan het college dat de bijstand heeft verstrekt de kosten van bijstand terugvorderen. Een gelijksoortige bepaling is opgenomen in de loaw en loaz. Terugvordering is een aan het college toekomende bevoegdheid en het college kan deze bevoegdheid dan ook nader inkaderen door middel van beleidsregels.

Met de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving- en sanctiebeleid SZW-wetten (Wet aanscherping) per 1 januari 2013 is de bevoegdheid tot terugvordering gedeeltelijk omgezet in een wettelijke verplichting. Meer specifiek gaat het om vorderingen die het gevolg zijn van ten onrechte ontvangen uitkering in verband met schending van de inlichtingenplicht.¹ De verplichting tot terugvordering komt daarbij mede tot uiting in:

- a. een verplichting tot verrekening van deze vordering met een eventueel recht op algemene bijstand op grond van de wet, een uitkering in het kader van de loaw of loaz dan wel een Bbz-uitkering²; en
- b. een wettelijk verbod om medewerking te verlenen aan een schuldregeling indien de vordering is ontstaan door het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting en er een boete is opgelegd.³

De verplichting tot terugvordering geldt alleen voor vorderingen die zijn ontstaan na inwerkingtreding van de Wet aanscherping. Dat geldt ook voor de hierboven onder a en b genoemde verplichtingen. Is het besluit tot terugvordering voor 1 januari 2013 afgegeven dan blijft ook voor de vordering als gevolg van schending van de inlichtingenplicht, een en ander een bevoegdheid.⁴

Naast de bevoegdheid tot terugvordering is in de wet ook een drietal andere (gerelateerde) bevoegdheden opgenomen:

- a. de bevoegdheid tot intrekking of herziening van het recht op bijstand op grond van de wet dan wel een uitkering in het kader van de loaw of loaz (artikel 54 lid 3 van de wet en artikel 17 lid 3 van de loaw en loaz); en
- b. de bevoegdheid om gebruik te maken van de in titel 4.4 van de Algemene wet bestuursrecht genoemde mogelijkheden tot invordering van een schuld; en
- c. de bevoegdheid tot brutering van de vordering in het kader van te veel genoten uitkering (artikel 58 lid 5 van de wet en artikel 25 lid 5 van de loaw en loaz).

Ook deze bevoegdheden worden – zij het soms indirect - aangetast door de Wet aanscherping:

- a. Met betrekking tot de bevoegdheid tot intrekking of herziening is de wet aangepast, in die zin dat intrekking en herziening een verplichting worden als sprake is van ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering als gevolg van een schending van de inlichtingenplicht. In alle andere gevallen blijft het een bevoegdheid. Het moge duidelijk zijn dat vrij rigoureuze beleidskeuzes in dit kader (waarbij in meer algemene zin van intrekking/herziening over bepaalde periodes wordt afgezien) op zeer gespannen voet staan met het uitgangspunt van de Wet aanscherping, dat fraude te allen tijde niet mag lonen.
- b. Met betrekking tot de wijze van invordering heeft het college in wezen volledige vrijheid in de keuze van middelen en de mate waarin zij – met inachtneming van de regelgeving rond de beslagvrije voet - middelen bij de berekening van de draagkracht betreft. De Wet aanscherping stelt enkel daar waar het een fraudevordering of de daarmee samenhangende

¹ Artikel 58, lid 1 van de Participatiewet en artikel 25, lid 1 van de loaw en loaz

² Artikel 60, lid 4 van de Participatiewet en artikel 28, lid 2 van de loaw en loaz

³ Artikel 60c van de Participatiewet en artikel 29a van de loaw en loaz

⁴ Artikel XXV, lid 6 van de Wet aanscherping.

boete betreft verrekening – indien mogelijk – verplicht (artikel 60 lid 4 van de wet en artikel 28, lid 2 van de loaw en loaz).

- c. Met betrekking tot brutering is de Participatiewet na inwerkingtreding van de Wet aanscherping niet gewijzigd. Daar artikel 58 lid 1 van de wet het college echter verplicht tot terugvordering van de kosten van bijstand en tot deze kosten eveneens de eventueel afgedragen belasting en premies behoren, heeft het college op dit vlak niet de vrijheid om (gedeeltelijk) van brutering af te zien indien verrekening niet mogelijk blijkt.

Voor terugvordering en verhaal wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de Tremanormen van de NVvR.

Toelichting artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Begrippen die in de Participatiewet voorkomen hebben in deze beleidsregel dezelfde betekenis als in de Participatiewet. Voor een aantal begrippen, die als zodanig niet in de Participatiewet staan is een nadere definitie gegeven in deze beleidsregel.

Artikel 2 Opschorting, bevoegdheid tot onderzoek, herziening en intrekking

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 3 Bevoegdheid

Per 1 januari 2013 bestaat als gevolg van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-regelgeving de verplichting tot terugvordering als deze het gevolg is van een schending van de inlichtingenplicht van art. 17 van de wet, 13 loaw en loaz en als gevolg daarvan ten onrechte of tot een hoog bedrag bijstand is betaald (art. 58 lid 1 van de wet en art. 25 loaw en loaz).

De regelgeving op het gebied van de terugvordering van fraudevorderingen is per 1 januari 2013 verankerd in de Participatiewet, loaw en loaz zelf. Het college heeft geen bevoegdheid meer hier zelf beleid over te maken. De verplichting tot terugvordering geldt alleen voor fraudevorderingen die zijn ontstaan na 1 januari 2013. Om te zorgen voor een efficiënte, eenduidige werkwijze wordt er voor gekozen om ook vorderingen die zijn ontstaan voor 1 januari 2013 tot terugvordering over te gaan.

Voor de terugvordering van bijstand die om andere reden ten onrechte of tot een hoog bedrag is betaald houdt het college de bevoegdheid om zelf te bepalen wanneer tot terugvordering over te gaan.

Uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is om gebruik te maken van de bevoegdheid om terug te vorderen volgens hoofdstuk 6.4 van de wet, voor alle overige gevallen van art. 58 lid 2 van de wet.

In lid 2 is geregeld dat de afdeling Inkomen niet tot terugvordering van de ouderenkorting overgaat wanneer de uitkeringsgerechtigde de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en vervolgens een uitkering op grond van de AOW gaat ontvangen. In sommige gevallen ontstaat er dan over het lopende jaar aanspraak op een ouderenkorting via de Belastingdienst. Aangezien het pas aan het einde van betreffende jaar duidelijk wordt hoe hoog deze ouderenkorting is en omdat het gaat om relatief lage bedragen wordt om doelmatigheidsredenen afgezien van terugvordering hiervan.

Artikel 4 Brutering van de vordering

De te veel verstrekte uitkering wordt bruto teruggevorderd mocht het college de loonbelasting, premies volksverzekeringen en inhoudingen Zorgverzekeringswet niet meer kunnen verrekenen. Dit resulteert erin dat alleen wanneer in hetzelfde jaar waarin teveel uitkering is verstrekt het bedrag terugbetaald wordt, netto kan worden terugbetaald.

Een bruto terugbetaling kan bij de belastingaangifte als 'negatief inkomen' opgegeven worden, wat leidt tot een belastingteruggaaf.

In een aantal gevallen is het echter niet mogelijk om de teveel afgedragen belastingen en premies terug te vorderen. De Centrale Raad van Beroep (zie CRvB nr. 05 / 2497 d.d. 28 november 2006) heeft bepaald dat de gemeente niet bruto maar netto moet terugvorderen, indien de debiteur:

- niet te verwijten valt dat de vordering is ontstaan, en;
- niet te verwijten valt dat de vordering niet reeds is voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft. Als de vordering betrekking heeft op de in het lopende kalenderjaar verstrekte bijstand kan belanghebbende tot en met 31 december van dat jaar netto terugbetalen. De afdrachten kunnen dan immers nog netto gecorrigeerd worden. Als terugbetaling in het huidige kalenderjaar niet mogelijk is (omdat de vordering bijvoorbeeld betrekking heeft op een eerder kalenderjaar of omdat aflossing niet voor 1 januari geschied is), vindt brutering plaats. Bij nalatigheid van het college (bijvoorbeeld wanneer bij tijdige besluitvorming netto terugbetaling mogelijk zou zijn geweest) wordt volstaan met netto terugvordering.

Artikel 5 Afzien van invordering

De regelgeving omtrent de buiteninvorderingstelling van fraudevorderingen, die ontstaan doordat debiteur geen of onjuiste inlichtingen verstrekt waardoor er teveel bijstandsgelden worden verstrekt, is centraal geregeld in de Participatiewet, loaw en loaz. Voor wat betreft deze vorderingen wordt dan ook verwezen naar de verschillende wetgeving.

Het college ziet af van (verdere) invordering van bijstand onder de in lid 1 genoemde voorwaarden, ongeacht de vraag wat de terugvorderingsgrond is. Het college maakt hiermee gebruik van haar bevoegdheid om op grond van artikel 58 lid 7 van de wet en artikel 25 lid 6 loaw en loaz ook bij een terugvordering welke is ontstaan als gevolg van een schending van de inlichtingenplicht, onder bepaalde voorwaarden af te zien van terugvordering of (verdere) invordering.

In lid 2 is geregeld dat een vordering om kostenefficiënte redenen kan worden afgeboekt. Dit mits het geen fraudevordering betreft. Bij de bepaling of een vordering al dan niet kan worden afgeboekt om kostenefficiënte redenen, geldt het totaalbedrag van alle openstaande vorderingen van de debiteur. Indien er twee vorderingen open staan van € 150 kunnen de vorderingen niet na een jaar worden afgeboekt; deze vallen onder het regime van vorderingen boven de € 250.

Om vast te stellen of voor de toekomst mogelijkheden voor inning bestaan, wordt tenminste het Suwi-net geraadpleegd en eventueel nog de belastingdienst aangeschreven met de vraag of er sprake is van een eigen bedrijf. Indien de debiteur een eigen bedrijf heeft, biedt dat kansen om de vordering alsnog te innen. Ook kan het kadaster worden geraadpleegd om te bezien of er een eigen woning op naam van de debiteur staat.

Artikel 6 Afzien van invordering bij schuldregelingen

Vanaf 1 januari 2013 mag, als het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-regelgeving, het college geen medewerking verlenen aan een schuldregeling indien er sprake is van uitkeringsfraude (Artikel 60c Participatiewet). Voor de duidelijkheid wordt hier vermeld dat de mogelijkheid tot opschorting van de betalingsverplichting en buiteninvorderingstelling alleen van toepassing kan zijn voor vorderingen waarbij er geen sprake is van fraude of schending van de inlichtingenverplichting. In die gevallen dient echter wel aan een aantal voorwaarden te worden voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in dit artikel.

In beginsel zal niet akkoord worden gegaan met een schuldregeling indien de inlichtingenplicht is geschonden (fraudevordering), tenzij dit onredelijke en onwenselijke gevolgen heeft.

Artikel 7 Invordering

In dit artikel wordt de wijze van invordering van de bijstand geregeld.

In lid 1 van dit artikel is vermeld dat betaling, indien mogelijk, in één keer dient te geschieden. Inning van het vorderingsbedrag ineens is de meest wenselijke vorm van terugbetaling. Dit geldt zowel voor de debiteur (er is geen lange weg van aflossing), als voor de gemeente (de vordering is direct betaald). In lid 2 is geregeld dat als betaling ineens niet mogelijk is, de vordering in termijnen wordt afgelost.

In lid 3 is uitgewerkt op welke wijze de hoogte van de betalingsverplichting van de belanghebbende wordt vastgesteld indien deze een gemeentelijke uitkering ontvangt. Het aflossingsbedrag wordt vastgesteld op het maandelijks voor beslag vatbare bedrag. Om tot een eenvoudige, heldere en efficiënte invordering van de bijstand te komen wordt het maandelijks aflossingsbedrag waarmee op de vordering afgelost dient te worden vastgesteld op 10% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Hierop wordt in mindering gebracht het op dat moment geldende vakantiegeldpercentage. De gedachte hierachter is dat iedereen minimaal kan beschikken over een inkomen gelijk aan de bijstand. Het vakantiegeld wordt eenmalig op het tijdstip van uitbetalen verrekend.

In lid 4 onder a is geregeld welk bedrag een debiteur dient af te lossen indien deze geen gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud ontvangt. Sub b van artikel 4 gaat in op de situatie waarin het opleggen van dit bedrag niet mogelijk of niet wenselijk is en sub c bepaalt hoe te handelen indien de debiteur in het buitenland woonachtig is.

Middels lid 5 wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid om een vordering die debiteur heeft op de gemeente, zoals bijvoorbeeld een proceskostenvergoeding, te verrekenen met een bestaande vordering, bedoeld in artikel 58 en 59 van de wet, die het college heeft op de debiteur.

Hetgeen vermeld in lid 6 onder c bevat overgangsrecht en heeft betrekking op de aflossing op vorderingen die zijn ontstaan voor 1 januari 2012. Sinds 1 januari 2012 werkt de gemeente Brielle samen met de gemeente Nissewaard ten behoeve van de uitvoering van de sociale dienst taken. Voor wat betreft de maandelijks aflossingsbedragen werd in de gemeente Brielle ander beleid gevoerd dan in Nissewaard. De gemeente Brielle berekende de maandelijks inhouding aan de hand van de bijstandsnorm *inclusief* vakantiegeld. De gemeente Nissewaard berekent de maandelijks inhouding *exclusief* vakantie geld en int vervolgens in mei het gereserveerde vakantiegeld in een keer. Dit beleid van Nissewaard is door Brielle overgenomen. Echter, een uitzondering is gemaakt voor de vorderingen die voor 1 januari 2012 zijn ontstaan. Hierop wordt conform het reeds vastgestelde aflossingsbedrag ingelost.

Artikel 8 Beslag

Op grond van artikel 60 lid 3 van de wet kan het college de ontstane vordering verrekenen met betalingen welke het college krachtens het recht op een uitkering nog aan de debiteur schuldig is. Het nog niet uitbetaalde, voor de debiteur gereserveerde, vakantiegeld kan dus worden aangewend als aflossing op een vordering die als gevolg van herziening/intrekking ontstaat bij beëindiging van de uitkering. Hiervoor is geen toestemming nodig van de debiteur.

Verrekening kan alleen voor zover de uitkering voor beslag vatbaar is (dus bijvoorbeeld niet met bijzondere bijstand). Verrekening gaat boven beslag door een derde op de uitkering.

De debiteur die geen uitkering van de gemeente ontvangt, zal maandelijks een afgesproken bedrag aan het college moeten overmaken (betalingsverplichting). Bij weigering aan dit verzoek te voldoen, kan (vereenvoudigd) derdenbeslag worden gelegd op loon of uitkering. Tenuitvoerlegging door middel van beslag geschiedt conform de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De hoogte van de beslagvrije voet wordt analoog aan artikel 475d en g Rv vastgesteld. De gemeente heeft een zelfstandige onderzoeksplicht met betrekking tot vaststelling van de hoogte van de

beslagvrije voet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de bij ons bekende gegevens, zoals Suwinet Inkijk en BPR. De BPR-gegevens zijn leidend voor de vaststelling van de bijstandsnorm.

Indien er sprake is van beslag op een (on)roerend goed, zal in ieder geval gebruik moeten worden gemaakt van de diensten van de gerechtsdeurwaarder.

Artikel 9 Rente en kosten

Wanneer een debiteur weigert te betalen (zonder daarvoor legitieme redenen aan te voeren), wordt de afdeling Inkomen gedwongen extra kosten te maken ter uitvoering van het invorderingsproces. Ten opzichte van (overige) inwoners van de gemeente, is het niet te rechtvaardigen dat hiervoor publieke middelen worden gebruikt. Indien de debiteur zonder legitieme reden weigert te betalen, of niet reageert op betalingsverzoeken, behoort hij hiervoor zelf de financiële lasten te dragen. Vanaf het moment van overdracht aan de deurwaarder, worden daarom verdere kosten bij de debiteur in rekening gebracht. Overigens zal deze situatie vrijwel nooit voorkomen bij debiteuren met een gemeentelijke uitkering, aangezien daarbij de voorkeur wordt gegeven aan (maandelijkse) verrekening van het aflossingsbedrag met de uitkering.

Om de kostenberekening efficiënt en effectief vorm te geven en er zeker van te zijn dat de in rekening gebrachte kosten in rechte standhouden, wordt uitgegaan van de staffel buitengerechtelijke incassokosten (BIK). Dit conform het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijk incassokosten welke sinds 01 juli 2012 van kracht is.

Wanneer een debiteur niet voldoet aan de betalingsverplichting, loopt de gemeente inkomsten (rente) mis. Deze rente mag ingevolge artikel 58 van de wet in rekening worden gebracht bij de debiteur. Dit vindt plaats vanaf het moment van overdracht aan de deurwaarder (overdrachtsdatum). Het in rekening brengen van de rente gebeurt alleen door de deurwaarder. Het zelf berekenen van de wettelijke rente kost namelijk veel uitvoeringscapaciteit, mede omdat er in de gemeente (in tegenstelling tot bij deurwaarders) geen systeemtechnische ondersteuning aanwezig is. De kosten zijn voor de gemeente daarom hoger dan de opbrengsten.

Artikel 10 Aflossing en opschorting betalingsverplichting leenbijstand

Lid 1 behoeft geen toelichting.

Indien leenbijstand wordt verstrekt op grond van artikel 50 van de wet, is al duidelijk dat de woning, de woonwagen of het woonschip niet verkocht kan worden. Indien aflossing van de verstrekte leenbijstand direct gestart zou worden, zou de debiteur wellicht voor een zeer lange duur slechts 90% van de bijstandsnorm ontvangen. Omdat hier in de regel geen sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid, wordt dit niet aanvaardbaar geacht. In Lid 2 is daarom opgenomen dat er geen aflossing plaatsvindt zolang belanghebbende bijstand ontvangt. Dit beleid is in overeenstemming met de vroegere bepalingen in het rijksbeleid.

Indien sprake is van tekortschietend betoond besef van verantwoordelijkheid, geldt deze bepaling niet. In dat geval vindt aflossing op reguliere wijze plaats (zie lid 1), namelijk direct na verstrekking van de lening.

Als bij verkoop blijkt dat de woning alsnog te gelde gemaakt wordt, is het verstrekte bedrag aan leenbijstand direct opeisbaar. Van belanghebbende wordt verwacht de opbrengst van de verkoop te reserveren voor de volledige aflossing van de lening. Bij vererving gaat de woning over op een derde. In dat geval wordt, ongeacht of de woning verkocht wordt, de lening direct en volledig opeisbaar.

Indien de debiteur geen bijstand meer ontvangt van het college, moet wel worden gestart met de aflossing. De aflossing is gelijk aan de afbetaling van een vordering. Uiteraard geldt, indien de debiteur de woning verkoopt of hier niet meer woont, de bepaling onder lid 2b van dit artikel.

Conform de algemene bepaling dat een vordering of leenbijstand volledig moet worden terugbetaald, geldt geen maximale aflossingstermijn.

Lid 3 behoeft geen toelichting.

Artikel 11 Verhaal

Verhaal van verleende bijstand is een gemeentelijke bevoegdheid en is mogelijk in drie situaties:

Op de onderhoudsplichtige (wanneer er sprake is van een wettelijke onderhoudsplicht), op de nalatenschap van diegene die bijstand heeft ontvangen en op de persoon aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan. In bepaalde gevallen kan de minderjarige, die vermogend is of wordt, aangesproken worden op de onderhoudsverplichting ten opzichte van zijn ouder of ouders.

Uitgangspunt is om gebruik te maken van de in de wet genoemde mogelijkheden om kosten van bijstand te verhalen. Een en ander past binnen de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente voor de bijstandsmiddelen. Het college maakt gebruik van de hierboven bedoelde bevoegdheid in de gevallen en op grond van de bepalingen in deze beleidsregel.

In artikel 62 van de wet worden de verhaalsmogelijkheden beschreven ten aanzien van de onderhoudsplicht van de (ex)echtgenoot en/of minderjarige kinderen.

Ten aanzien van de echtgenoten is niet van belang of een echtscheiding al dan niet heeft plaatsgevonden. Tijdens het huwelijk is altijd sprake van onderlinge onderhoudsplicht, dus ook gedurende de echtscheiding. Wanneer de echtscheiding heeft plaatsgevonden, dat wil zeggen de echtscheiding is ingeschreven in de Registers van de Burgerlijke Stand, dan wordt verder verhaald op grond van artikel 62 aanhef en onderdeel b van de wet. Deze beide bepalingen zijn eveneens van toepassing op verhaal ten behoeve van minderjarige kinderen in het gezin van de uitkeringsgerechtigde.

De te verhalen bijstand betreft hierbij uitsluitend de (bruto) algemene bijstand. Bijzondere bijstand en leenbijstand wordt dus niet op de onderhoudsplichtige verhaald.

De duur van de onderhoudsplicht naar de ex-echtgenoot is wettelijk gelimiteerd tot 12 jaar vanaf de datum van inschrijving van de echtscheiding in de Registers van de Burgerlijke Stand. De limitering geldt voor echtscheidingen, die ná 1 juli 1994 zijn ingeschreven. In bijzondere, en vrij zeldzame gevallen kan de rechtbank, op verzoek deze duur verlengen. Oudere echtscheidingen zijn nog onderworpen aan het oude Burgerlijk Wetboek, waarbij de onderhoudsplicht niet is gelimiteerd. In dergelijke gevallen behoort de onderhoudsplichtige, in het algemeen 15 jaar na de echtscheiding, de rechtbank om beëindiging van zijn onderhoudsverplichtingen verzoeken. Overigens geeft het Burgerlijk Wetboek nog een limitering aan, in gevallen waarbij het huwelijk korter dan 5 jaar heeft geduurd en er geen kinderen uit dit huwelijk zijn voortgekomen. In deze gevallen is de duur van de onderhoudsverplichtingen jegens de gewezen echtgenoot van rechtswege beperkt tot de duur van het huwelijk.

In veel gevallen wordt de alimentatie geregeld via een echtscheidingsconvenant. Een dergelijk convenant is een overeenkomst, zoals bedoeld in artikel 1:159 BW. Hierin komen de (ex-) echtgenoten een bedrag overeen, dat beide partijen redelijk vinden. De rechtbank neemt in het algemeen het convenant onverkort over, maar voert wel een marginale toetsing uit. De gemeente kan voorbijgaan aan het convenant of een afspraak betreffende alimentatie. Dit is bepaald in artikel

1:159a BW. Omdat de alimentatie niet op basis van een draagkrachtberekening is vastgesteld, moet worden onderzocht of deze alimentatie in overeenstemming is met de wettelijke maatstaven (de Tremanormen). Er moet dus een compleet verhaalsonderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek kan tot gevolg hebben dat een verhaalsbijdrage in plaats van of aanvullend op de alimentatie wordt verlangd.

Artikel 12 Ontbreken draagkracht

In dit artikel is opgenomen onder welke omstandigheden het college in ieder geval geen draagkracht aanwezig acht. Draagkracht kan afwezig worden geacht, conform lid 2, omdat een onderhoudsplichtige: die in detentie verkeert geen inkomen of uitkering heeft, verblijft in een verpleeg- of verzorgingstehuis en een eigen bijdrage AWBZ (deze wordt berekend naar draagkracht) betaalt waardoor het besteedbaar inkomen gelijk is aan de norm zak- en kleedgeld in de wet, zijn financiële middelen aanwendt voor een minnelijk schuldbemiddelingstraject of een Wsnp-traject waardoor alle middelen boven het vrij te laten bedrag worden aangewend voor de schulden, een inkomen op ontvangt op bijstandsniveau.

Artikel 13 Afzien van verhaal

Het gaat hier om de verhaalsbijdrage die door ons college wordt opgelegd. In dit artikel wordt benoemd wanneer het college besluit (vooralsnog) geen verhaalsbijdrage te verlangen.

In lid 1 onder b gaat het specifiek om de verhaalsbijdrage voor een (ex-) echtgenoot. Deze bepaling geldt niet voor eventuele kinderen waarvoor onderhoudsplicht geldt.

In lid 2 wordt afgezien van verdere poging tot invordering van achterstallige verhaalsbijdrage indien de onderhoudsplichtige is overleden en er niet uit het centraal testamentenregister blijkt dat er mogelijkheden voor inning zijn.

Artikel 14 Afzien van invordering bij schuldregeling

Er dient sprake te zijn van een schuldregeling en *achterstallige* onderhoudsbijdrage. Nadrukkelijk moet worden bedacht dat de onderhoudsverplichting, dus de betalingsverplichting van in rechte gestelde onderhoudsbijdragen, ook na het besluit tot kwijtschelding blijft voortduren. De schuldhulpverlener dient bij de berekening van de draagkracht van de onderhoudsplichtige ten behoeve van zijn schuldregeling rekening moet houden met de lopende verplichting. Dit moet nadrukkelijk in de brief aan de onderhoudsplichtige of de schuldhulpverlener worden vermeld. De voorwaarde dat alleen de opeisbare bijdragen in de schuldregeling kunnen worden betrokken, impliceert dat bijdragen, die (nog) niet in rechte zijn vastgesteld, niet kunnen worden kwijtgescholden. Tegelijkertijd zijn deze niet (via een dwangmaatregel) invorderbaar. Gedurende de schuldregeling blijft het oorspronkelijke verhaalsbesluit gehandhaafd, echter de invordering zal achterwege blijven zolang de onderhoudsplichtige naar behoren meewerkt aan de schuldregeling.

Gedurende de schuldregeling zal periodiek middels een heronderzoek worden nagegaan of de onderhoudsplichtige nog naar behoren meewerkt. Mocht blijken dat dit niet (meer) het geval is, dan zal het verhaalsbesluit alsnog geëffectueerd worden, wat inhoudt dat verhaalsbijdragen alsnog bij de onderhoudsplichtige worden geïncasseerd. In individuele gevallen kan verhaal in rechte worden ingesteld. Na afloop van de schuldregeling zal een nieuw verhaalsonderzoek worden uitgevoerd, omdat immers dan de onderhoudsplichtige geacht wordt schuldenvrij te zijn.

Artikel 15 Maatstaven verhaalsbedrag

Het betreft hier de uitvoering van de zogeheten Tremanormen, volgens het Rapport alimentatienormen van de NVvR. Deze normen worden ook door de rechtbanken gehanteerd bij de vaststelling van de alimentatie.

Indien de onderhoudsplichtige niet voldoet aan de inlichtingenplicht stelt het college zich op het standpunt dat betrokkene de volledige bruto bijstandsnorm dient te voldoen voor de ex-partner. Er kan immers geen financieel onderzoek plaats vinden en op deze manier blijft het niet voldoen aan de

inlichtingenplicht niet ongesanctioneerd. Anderzijds staat de mogelijkheid voor de onderhoudsplichtige open om alsnog aan de verplichting te gaan voldoen. Voor de onderhoudsplicht ten opzichte van kinderen wordt aangesloten bij de maximale bedragen voor kinderalimentatie. Deze kan echter nooit meer bedragen dan de verstrekte bijstand.

Bij het berekenen van de hoogte van de verhaalsbijdrage voor kinderen dient gekeken te worden naar de toepassing van een zorgkorting. Dit conform de zogeheten Tremanormen. Het college kiest er voor deze standaard op 0% te stellen, tenzij de onderhoudsplichtige anders aantoont.

Artikel 16 Geen splitsing verhaalsbedrag

Wanneer zowel voor de (ex-)echtgenoot als voor de kinderen een verhaalsbijdrage moet worden opgelegd, dan dient de verhaalsbijdrage te worden vastgesteld op het gehele voor verhaal beschikbare bedrag. De bijstand, die aan een alleenstaande ouder wordt verstrekt, kan niet worden gesplitst in een deel dat ten behoeve van de verzorgende ouder komt en een deel dat specifiek bedoeld is voor de kinderen. De bijstand is immers onsplitbaar.

Artikel 17 Datum aanschrijving en ingangsdatum verhaal en invordering

Kosten van bijstand kunnen op de ex-partner worden verhaald. Deze ex-partner zal hiermee rekening moeten houden door slechts noodzakelijke financiële verplichtingen aan te gaan, ook al heeft de gemeente nog niet kenbaar gemaakt dat verhaal zal plaatsvinden. Na een bepaalde periode kan echter niet meer van de ex-partner worden verlangd dat hij zijn leven blijft schikken naar de mogelijkheid dat het college nog overgaat tot verhaal. Daarom is bepaald dat na het verstrijken van 24 maanden na toekenning van de bijstandsuitkering door het college er geen verhaal van bijstand plaatsvindt, indien de eerste aanschrijving van de ex-partner nog niet heeft plaatsgevonden. Met de eerste aanschrijving wordt bedoeld dat het college kenbaar maakt dat er wellicht verhaalsplicht bestaat (het onderzoek volgt daarna).

Bovenstaande is niet van toepassing als het uitblijven van de eerste aanschrijving niet aan het college te wijten valt. Dit is het geval wanneer de ex-partner in het buitenland verblijft of als er geen adres bekend is. Uiteraard heeft het college een (beperkte) onderzoeksplicht om het adres te achterhalen. Conform het controleplan wordt een jaar na de eerste aanschrijving in deze situatie een heronderzoek gedaan. Is het adres nog steeds niet bekend dan wordt vervolgens na weer een jaar de situatie opnieuw beoordeeld. Is het adres dan weer onbekend of verblijft de onderhoudsplichtige nog steeds in het buitenland dan wordt vervolgens afgezien van verdere heronderzoeken.

Artikel 18 Beslag

In rechte vastgestelde verhaalsbijdragen zijn bevoorrecht op grond van artikel 62i van de wet. Tevens kan met een executoriale verhaalsbeschikking een vereenvoudigd executoriaal beslag worden gelegd. Dit geldt dus voor verhaalsvorderingen die door de rechter zijn vastgesteld, maar ook voor verhaalsvorderingen ingevolge artikel 62 van de wet (vereenvoudigd beslag). In gevallen waarbij de rechtbank al een alimentatieverplichting heeft vastgesteld, dan kan de invordering van de achterstallige alimentatie worden overgedragen aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). In uitzonderingsgevallen worden deze ook overgenomen door de gemeente.

Artikel 19 Rente en kosten

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 20 Periodieke herbeoordeling

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 21 Afwijkingsbevoegdheid

In bijzondere gevallen dient, wanneer zich daartoe bijzondere omstandigheden voordoen, de mogelijkheid aanwezig te zijn om af te wijken van het gestelde in deze beleidsregel. Dit artikel geeft aan burgemeester en wethouders daartoe de bevoegdheid.

Artikel 22 Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.